Czy polskie miasta są atrakcyjne dla młodych ludzi? Poznaliśmy wyniki raportu „Europolis. Miasta dla młodych”

Kategoria: Rozwój i fundusze
Opublikowano: piątek, 15, listopad 2019 12:26
Małgorzata Orłowska
Odsłony: 4555

Fundacja Schumana po raz piąty opublikowała ranking „Europolis. Miasta dla młodych”, w którym zbadano atrakcyjność 66 polskich miast dla ich młodych mieszkańców. Jak wypadły poszczególne miejscowości?

Raczej nikogo nie zdziwi fakt, że młodzi ludzie wybierają miasta jako miejsca do życia. Wpływ na to ma wiele czynników, ale wśród najważniejszych pozostaje sytuacja na rynku pracy, dostępność do służby zdrowia, oferta edukacyjna i w końcu życie kulturalne. Dużym problemem pozostaje wciąż wyludnianie się miast, głównie małych i średnich. Prognozy demograficzne nie napawają optymizmem. To z kolei ogromne wyzwanie dla samorządów. Właśnie po to – by zwrócić uwagę władz na politykę młodzieżową w miastach – powstał raport zaprezentowany w listopadzie podczas konferencji Europolis. Raport zawiera ranking polskich miast pod względem ich przyjazności dla młodych ludzi w siedmiu kategoriach: Gospodarka lokalna, edukacja, infrastruktura, mobilność, kultura i rozrywka, otwartość i zdrowie i opieka.

Pierwsze miejsce zajęła Warszawa z wynikiem 55 punktów. Co ciekawe, zwyciężyła tylko w jednej z siedmiu kategorii rankingu, określającym kondycję gospodarczą. W tej dziedzinie zdeklasowała jednak wszystkie inne polskie miasta. Zrównoważone, dość wysokie noty w większości pozostałych obszarów zapewniły jednak stolicy prowadzenie w całościowym zestawieniu. Drugie miejsce zajął Rzeszów. Jego największa zaleta to wysokiej jakości edukacja, zarówno jeśli chodzi o wyższe uczelnie, jak i szkoły średnie - w tym licealne i zawodowe. Podium rankingu Europolis zamykają Katowice. Miasto to zdecydowanie prowadzi jeżeli chodzi o dostępność do dobrej jakości opieki zdrowotnej.

Skład pierwszej dziesiątki rankingu „Europolis. Miasta dla młodych” nie jest zaskoczeniem: za Katowicami plasują się Gdańsk (zwycięzca kategorii Otwartość) i Kraków (zwycięzca kategorii Kultura i rozrywka), a następnie Wrocław, Opole, Poznań, Sopot i Łódź. Z wyjątkiem bogatego i prężnego Sopotu wszystkie są miastami wojewódzkimi - ośrodkami, które ze względu na swój potencjał gospodarczy i kulturalny cieszą się dużą siłą przyciągania. Interesujące są dobre wyniki Opola i Łodzi - miast, które w ostatnich latach zmagają się z depopulacją, w tym zwłaszcza w najmłodszych grupach wiekowych.

Należy podkreślić, że całościowe wyniki nie są dla polskich miast zbyt dobre. Tylko dwa miasta otrzymały więcej niż połowę możliwych punktów, ale aż 28 nie przekroczyło progu 30 punktów (na 100 możliwych). Co więcej, w pierwszej piętnastce znalazły się ośrodki lepsze o ledwie kilka punktów od średniej, która wyniosła 32 punkty. Pokazuje to, że nawet faworyci tegorocznego zestawienia mogą jeszcze wiele zrobić w zakresie polityki młodzieżowej.

Drugą połowę rankingu otwiera Toruń, który obok Zielonej Góry zanotował jeden z dwóch najniższych wyników spośród miast wojewódzkich. Ostatnia dziesiątka miast składa się z miejscowości Górnego Śląska (Bytom, Mysłowice, Ruda Śląska, Świętochłowice, Dąbrowa Górnicza), miast z regionów o słabszej kondycji gospodarczej (Grudziądz i Elbląg z warmińsko-mazurskiego, Chełm z lubelskiego oraz Suwałki z podlaskiego) oraz z Gorzowa Wielkopolskiego.

Podobnie jak w poprzednich rankingach Europolis, w niniejszym zestawieniu na czoło zdecydowanie wychodzą metropolie (tj. miasta powyżej 300 tysięcy mieszkańców). Stanowią one połowę pierwszej dziesiątki, wszystkie mieszczą się też w pierwszej dwudziestce rankingu. Średnio osiągają 42 punkty, co oznacza, że są lepsze o prawie 10 punktów w porównaniu do miejscowości liczących od 150 do 300 tysięcy mieszkańców. Relatywnie dobre wyniki osiągnęły także najmniejsze ośrodki ze średnią notą 31 punktów. W tej grupie znajdziemy Sopot, tradycyjnie zajmujący wysokie miejsca w rankingach miast,

Phoca PDF

Kategoria: Rozwój i fundusze
Opublikowano: piątek, 15, listopad 2019 12:26
Małgorzata Orłowska
Odsłony: 4555

Krosno oraz Świnoujście - lidera kategorii Infrastruktura. Pozostałe miasta o populacji do 60 tys. mieszkańców wypadły przeciętnie. Jeśli pominąć najmniejsze ośrodki, przeciętna ocena przyjazności miast dla młodych spada wraz z klasą wielkości miejscowości, gdzie zauważalna jest różnica między metropoliami i pozostałymi miastami. Ocena ta najogólniej zgadza się więc z trendami demograficznymi - to właśnie ośrodki wojewódzkie mają z polskich miast największą siłę przyciągania nowych mieszkańców.

Poniżej omówiono też szczegółowo następujące miejscowości:

- Warszawa (1. miejsce)
- Rzeszów (2. miejsce)
- Katowice (3. miejsce) i inne miasta Górnego Śląska
- Gdańsk (4. miejsce)
- Kraków (5. miejsce)
- Wrocław (6. miejsce)
- Opole (7. miejsce)
- Poznań (8. miejsce)
- Sopot (9. miejsce)
- Łódź (10. miejsce)
- Krosno (13. miejsce)
- Bydgoszcz (17. miejsce)
- Świnoujście (30. miejsce)
- Toruń (34. miejsce)

Stolica Polski zajęła pierwsze miejsce w rankingu Europolis. Miasta dla młodych. O sukcesie Warszawy zdecydowała przede wszystkim jej silna gospodarka, w tym wysokie zarobki i niski odsetek młodych bezrobotnych. Nie zaskakuje, że jej mieszkańcy najmocniej odczuwają aktywność inwestycyjną przedsiębiorców. Warszawa jest też miastem, w którym łatwo o zewnętrzną i wewnętrzną mobilność - jako stolica może się pochwalić największą liczbą połączeń międzynarodowych i krajowych, tak lotniczych, jak kolejowych; od kilku lat konsekwentnie inwestuje również w infrastrukturę publicznego roweru miejskiego. Młodzi warszawiacy mogą korzystać z bogatej oferty kulturalnej, mają też wpływ na miejską politykę. Warszawa zajęła także wysoką pozycję w kategorii Otwartość - jest jednym z najpopularniejszych miejsc pracy i nauki dla obcokrajowców, ma też stosunkowo młodą radę miejską (prawie 17 proc. radnych nie przekroczyło 30. roku życia). Co ciekawe, mimo że Warszawa jest metropolią koncentrującą najsilniejsze ośrodki akademickie, w kategorii Edukacja nie osiągnęła wysokich ocen - nie znalazła się nawet w pierwszej dziesiątce miast w tej kategorii. Na tle najlepszych miast odstaje też pod względem dostępności kadry medycznej i usług opiekuńczych. Można to zapewne wytłumaczyć wielkością całej metropolii - dostarczenie dobrej jakości usług publicznych dla prawie dwumilionowej populacji, niezależnie od nakładów finansowych, jest dużym wyzwaniem. Jednakże relatywnie dobre wyniki we wszystkich kategoriach rankingu, brak ewidentnie słabych stron i ogromna siła warszawskiej gospodarki dały ostatecznie stolicy prowadzenie w całym rankingu Europolis. Miasta dla Młodych.

Drugie miejsce w rankingu Europolis zajął Rzeszów, który okazał się zwycięzcą w kategorii Edukacja. Stało się tak m.in. dzięki aktywnej polityce stypendialnej kierowanej do licealistów w połączeniu z wysoką dostępnością szkół ponadpodstawowych. Stolica Podkarpacia od dawna buduje swoją markę na rozwoju lotnictwa i sektora IT, a mieszcząca się w Rzeszowie politechnika osiąga bardzo dobre wyniki.

Phoca PDF

Miasto może się też pochwalić bogatą ofertą edukacji zawodowej. Rzeszów jest także niekwestionowanym liderem w Mobilności, znacznie wyprzedzając kolejną Warszawę. Choć dysponuje mniejszą liczbą połączeń międzynarodowych i krajowych niż część miast z innych województw, ma ich jednak dostatecznie dużo, by osiągnąć wysokie noty. Stolica Podkarpacia skorzystała na inwestycjach w infrastrukturę rowerową. Ma nowoczesny system publicznego roweru miejskiego 4. generacji, który pozwala oddawać wykorzystane jednoślady poza stacjami wypożyczeń. Miasto przoduje także pod względem rozbudowy ścieżek rowerowych i jest liderem jeśli chodzi o buspasy. Ma też relatywnie tanią komunikację miejską. Inne atuty Rzeszowa to istniejąca już ponad 25 lat Młodzieżowa Rada Miasta oraz szeroka oferta kulturalna. Stolica Podkarpacia wyraźnie ustępuje za to Warszawie pod względem gospodarczym. Niemniej jednak stanowi ona przykład miasta, które skutecznie przezwycięża międzyregionalne nierówności rozwojowe.

Katowice i Górny Śląsk. Podium rankingu Europolis zamykają Katowice. Miasto to deklasuje rywali w kategorii Zdrowie i opieka zdobywając prawie 80 punktów na 100 możliwych. Kolejny w tym obszarze Rzeszów zdobył o 11 punktów mniej. Katowice wyróżniają się zwłaszcza w kwestiach medycznych - dysponują największymi kadrami pielęgniarskimi i położniczymi w Polsce oraz drugimi największymi w kraju kadrami lekarskimi (100 lekarzy na 10 tysięcy mieszkańców). Ponadto, Katowice zajmują czwarte miejsce pod względem liczby oddziałów położniczych w przeliczeniu na 10 tysięcy mieszkańców w wieku 16-30 lat. Nie najgorszy wynik, bo lekko poniżej przeciętnej, osiągnęły też, jeśli chodzi o liczbę miejsc w żłobkach i przedszkolach w przeliczeniu na najmłodszą populację. Przyzwoita jest oferta edukacyjna, dzięki wysokiej liczbie cenionych uczelni wyższych. Katowice zajęły drugie, po Warszawie, miejsce w kategorii Gospodarka, choć dystans do stolicy wynosi aż 18 punktów (na 100 możliwych do zdobycia). Dobre miejsce Katowic związane jest z licznymi inwestycjami miejscowych firm oraz atrakcyjnymi zarobkami. Atutem Katowic są także niskie, jak na duże miasta, ceny nieruchomości. Przy generalnej ocenie Katowic należy jednak pamiętać, że miastu temu sprzyja koncentracja w jego granicach administracyjnych wymienionych atutów, z których to korzystają jednak mieszkańcy całego obszaru Górnego Śląska. Tymczasem wiele z nich wypadło w rankingu Europolis bardzo słabo. Na 60. lub niższej pozycji (z 66 badanych miast) znalazły się aż cztery miasta z tego regionu - Świętochłowice, Ruda Śląska, Mysłowice i Bytom. Ten ostatni nie zdołał zebrać 20 punktów na 100 możliwych do uzyskania. Sytuacja młodych mieszkańców Bytomia przedstawia się szczególnie niekorzystnie. Miasto to uzyskało słabe noty we wszystkich kategoriach. Pozostałe miasta Górnego Śląska mogą się pochwalić sukcesami w wybranych obszarach. Np. Tychy zajęły bardzo wysokie, 3. miejsce przy ocenie siły lokalnej gospodarki. Świętochłowice czy Dąbrowa Górnicza mają niezłą sytuację na rynku pracy, Świętochłowice dość dobrze radzą sobie też z kwestiami opiekuńczymi a Mysłowice z otwartością. Koncentracja usług społecznych w Katowicach powoduje, że wiele innych miast Górnego Śląska bardzo nisko lokuje się w kategoriach polityki edukacyjnej i kulturalnej oraz mobilności. W Edukacji od 57. pozycji w dół znajdują się tylko miasta tego regionu. Przy czym Piekary Śląskie, Bytom, Tychy, Mysłowice, Świętochłowice oraz Ruda Śląska nie dały rady uzbierać nawet 10ciu punktów, na 100 możliwych do uzyskania.

Gdańsk. Zajął wysokie, 4. miejsce w rankingu Europolis, tuż za podium, wyprzedzając m.in. Kraków i Wrocław. Gdańsk został uznany za stolicę otwartości - w tej kategorii jest liderem, wyprzedził m.in. stolicę Polski. Gdańsk zdecydowanie prowadzi jeśli chodzi o skalę wydanych delegacji i zezwoleń na pracę dla cudzoziemców oraz odsetek młodych radnych. Pod tym względem zdeklasował pozostałe samorządy - niemal jedna trzecia radnych miasta to młodzi (przy średniej raptem 7 proc. dla ogółu i 12 proc. dla pierwszej dziesiątki w tej kategorii). Jedynie Młodzieżowa Rada Miasta funkcjonuje krócej niż w innych miastach, choć działa jednak od blisko ośmiu lat. Wysokie noty Gdańsk uzyskuje także w kategorii Mobilność (3. miejsce). Stało się tak dzięki bardzo dużej licznie połączeń kolejowych,

Phoca PDF

dostępowi do relatywnie sporego lotniska regionalnego. Gdańsk dysponuje także rozbudowaną siecią dróg rowerowych i stacji wypożyczeń rowerów. Słabsze strony Gdańska to m.in. kategoria Zdrowie i opieka. W tym obszarze jednak większość metropolii radzi sobie przeciętnie.

Kraków. Miasto zajęło przyzwoitą 5. pozycję w rankingu Europolis. Największy atut Krakowa to szeroka oferta kulturalna i rozrywkowa - dawna stolica Polski zajęła pierwsze miejsce w tej kategorii. Kraków jest silny przede wszystkim liczbą wydarzeń kulturalnych, których odbywa się przeciętnie prawie ponad czterokrotnie więcej niż średnia dla Polski wynosząca niecałe 3 wydarzenia. Ponadto 10 proc. nowo zarejestrowanych firm w stolicy Małopolski to przedsiębiorstwa sektora kreatywnego. Kraków osiąga też dobry wynik jeśli chodzi o liczbę muzeów i kin na 100 tysięcy mieszkańców - oferuje 10 takich placówek, czyli dwa razy więcej niż średnia. Biorąc pod uwagę bardzo silne ośrodki akademickie, tradycje kulturalne i intensywny ruch turystyczny stymulujący wzbogacanie oferty rozrywkowej, pozycja Krakowa w tej kategorii wydaje się niezagrożona na lata. Dzięki dużej ilości dobrych uczelni Kraków zajął także przyzwoitą miejsce w kategorii Edukacja, co wcale nie jest charakterystyczne dla większych metropolii. Kraków wypada za to słabo w jakości usług zdrowotnych i opiekuńczych, co akurat też jest charakterystyczne dla dużych polskich miejscowości.

Wrocław uzyskał 6. pozycję w rankingu Europolis i został nieznacznie wyprzedzony przez Kraków (różnica niespełna 0,1 punktów, na 100 możliwych do uzyskania). Miasto ma silną gospodarkę (wysoka, 4. nota). Wrocław jako silny ośrodek akademicki zajął 10. miejsce w kategorii Edukacja. Tymczasem wysokie noty w tej dziedzinie, wbrew intuicji, wcale nie przypadły głównie metropoliom, np. Warszawa zajęła dopiero 18. lokatę. Wrocław wyróżnia się wysokim standardem mieszkaniowym (metraż na osobę) i dużymi zasobami lokalowymi (500 mieszkań na 1000 mieszkańców). Słabą stroną Wrocławia, tak jak wielu dużych miast, jest kategoria Zdrowia i opieka.

Opole. Jak na jedno z mniejszych miast wojewódzkich, kojarzące się często z depopulacją w młodych grupach wiekowych, Opole zajęło przyzwoite 7. miejsce. Stało się tak dzięki wysokim nakładom inwestycyjnym miejscowych przedsiębiorców oraz dbałości o jakość powietrza. Opole, jak na miasto swojej wielkości, jest też dobrze skomunikowane z resztą kraju - głównie dzięki znacznej liczbie połączeń kolejowych i pobliskiej autostradzie. Skutecznie przyciąga też obcokrajowców przyjeżdżających do Polski na studia i za pracą. Ma ponadprzeciętne wyniki, jeśli chodzi o odsetek młodych radnych (12 proc.), a od 15 lat funkcjonuje Młodzieżowa Rada Miasta.

Poznań zajął 8. miejsce w rankingu Europolis. Uzyskał nieco słabszy wynik, niż większość miast porównywalnej wielkości. Został wyprzedzony m.in. przez Gdańsk, Kraków, Wrocław i Katowice. Silną stroną Poznania jest kategoria Edukacja. Tu okazał się najlepszy ze wszystkich dużych metropolii, a wyprzedził go tylko znacznie mniejszy Rzeszów. Stolica Wielkopolski wyróżnia się ponadprzeciętną dostępnością liceów, zauważalnym zagęszczeniem ośrodków akademickich (zwłaszcza tych prestiżowych) i dość wysokim wsparciem stypendialnym. Słabszą stroną Poznania jest kategoria Zdrowie i opieka. Zajął tu 14. pozycję, która jednak i tak nie jest złym wynikiem w porównaniu z innymi dużymi miastami. Dalej znalazły się m.in. Warszawa, Gdańsk, Kraków i Wrocław.

Sopot, pomimo że jest najmniejszym z pośród 66ściu badanych miast, zawsze uzyskiwał wysokie noty w rankingach Europolis. Tak też się stało i w tym roku - w rankingu Europolis. Miasta dla młodych - Sopot zajął dobre 9. miejsce. Największym atutem Sopotu okazała się Infrastruktura - w tej kategorii zajął 2. miejsce, zaraz za również nadmorskim i niedużym Świnoujściem. Sopot cieszy się przede wszystkim rozległymi powierzchniami zielonymi - lasy gminne, parki, zieleńce, zieleń osiedlowa i przyuliczna

Phoca PDF

zajmują w nim ponad jedną czwartą powierzchni miasta. W tym mierniku daje się wyprzedzić jedynie śląskiemu Chorzowowi. Miasto ma też stosunkowo liczne stacje pomiaru czystości powietrza. Bardzo dobre wyniki Sopot uzyskał w kategorii Kultura i rozrywka. Stało się tak m.in. za sprawą aktywności sportowych - na 10 tysięcy mieszkańców przypada tam aż 14 klubów sportowych. Sopot wyróżnia się także w kategorii Edukacja (4. miejsce). Jak na swoją wielkość miasto dysponuje relatywnie szeroką ofertą kształcenia w szkolnictwie wyższym. Sopot, podobnie jak przywoływane już Świnoujście jest za to miastem stosunkowo drogim, co niewątpliwie ma związek z jego turystyczną popularnością i postępującą gentryfikacją miejscowości nadmorskich.

Łódź, która w wielu poprzednich rankingach Europolis osiągała słabe wyniki, szczególnie w porównaniu z innymi dużymi miastami, tym razem zajęła dobrą, dziesiątą lokatę. Łodź może się pochwalić dużą liczbą wydarzeń kulturalnych, gęstą siecią buspasów, dobrym skomunikowaniem z innymi miastami (5. miejsce w kategorii Mobilność). Pomaga jej z pewnością centralne położenie, w pobliżu skrzyżowania dwóch autostrad. Atutem Łodzi są także relatywnie niskie ceny nieruchomości oraz ich dobra dostępność, szczególnie jeżeli porównamy je z innymi miastami podobnej wielkości. Zapewniło to miastu 6. miejsce w kategorii Infrastruktura. Łódź może pochwalić się także dobrą dostępnością kadry medycznej.

Krosno. Zajęło dobre, 13. miejsce w rankingu. Po Sopocie jest to najwyższa nota, spośród miast niewojewódzkich. Mimo że położone na peryferiach, przez co słabo skomunikowane z resztą kraju, zapewnia dobry dostęp do usług zdrowotnych oraz opiekuńczych (dziewiąta pozycja w kategorii Zdrowie i opieka), a także do edukacji licealnej. Krosno dba też o jakość powietrza.

Bydgoszcz. Zajęła 17. miejsce w rankingu Europolis, co, w porównaniu z innymi miastami wojewódzkimi jest dość słabym wynikiem. Gorsze noty uzyskały tylko sąsiedni Toruń, a także Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski oraz Kielce i Białystok. Mocne strony Bydgoszczy to dostęp do opieki zdrowotnej oraz placówek opiekuńczych (6. miejsce w kategorii Zdrowie i opieka) oraz otwartość (miejsce tuż za podium w tej kategorii). Kiepskie noty Bydgoszcz uzyskała w dziedzinie kultury i rozrywki, infrastruktury oraz edukacji. W sile lokalnej gospodarki jest dokładnie w połowie stawki, co jak na miasto tej wielkości nie jest raczej wynikiem satysfakcjonującym.

Świnoujście. Zajęło 30. pozycję w rankingu Europolis, czyli znalazło się w środku stawki. Co ciekawe, Świnoujście okazało się liderem jednej z kategorii - Infrastruktura. Miasto zajęło wysokie miejsce przede wszystkim dzięki decyzji o objęciu całego miasta publicznie finansowaną siecią Wi-Fi. Dysponuje też ponadprzeciętną bazą lokalową (ponad 500 mieszkań na 1000 mieszkańców wobec 424 dla ogółu) o wysokim standardzie (prawie 34 metry kwadratowe powierzchni mieszkaniowej na mieszkańca wobec niespełna 27 dla ogółu). Świnoujście, jak na miasto swoich rozmiarów, dość dobrze radzi sobie w kategorii Gospodarka, zajmując 17. miejsce. Pomaga w tym zapewne portowy charakter miejscowości oraz jej atrakcyjne położenie turystyczne (dostęp do morza, bliskość granicy). Jednocześnie, podobnie jak w przypadku Sopotu, Świnoujście jest miastem stosunkowo drogim, co niewątpliwie ma związek z jego turystyczną popularnością i postępującą gentryfikacją miejscowości nadmorskich. Nie wyróżniło się też w mierniku dotyczącym terenów zielonych. Co prawda miasto cechuje się m.in. wysoką lesistością, za co zresztą zostało wyróżnione w raporcie Europolis. Zrównoważony rozwój miast z roku 2016, jednak tegoroczna definicja terenów zielonych dawała prymat obszarom rekreacyjnym (tj. parkom, zieleńcom, zieleni osiedlowej, lasom gminnym), a tych jest więcej w innych ośrodkach.

Toruń. Uzyskał 34-te miejsce, czyli otwiera dokładnie drugą połowę rankingu Europolis. Warto zauważyć, że poza stolicami województwa lubuskiego (Zielona Góra i Gorzów Wielkopolski) jest to

Phoca PDF

najgorszy wynik spośród miast wojewódzkich. Toruń dobrze wypada w kategorii Kultura i rozrywka - tu zajął czwarte miejsce za Krakowem, Sopotem i Warszawą. Miasto przeznacza na kulturę znaczną część swojego budżetu, odbywa się w nim wiele wydarzeń kulturalnych, rozrywkowych i sportowych. W innych kategoriach Toruń uzyskuje wyniki przeciętne lub słabe. W kondycji gospodarczej jest to 32. pozycja, tuż nad sąsiednią Bydgoszczą. Infrastruktura to miejsce 27. - poniżej Zielonej Góry, ale lepiej np. od Krakowa. Najsłabiej radzi sobie w kategorii Otwartość - dopiero 62. miejsce, co oznacza nie tylko małą liczbę cudzoziemców, ale też ograniczony wpływ młodych mieszkańców na lokalną politykę. Toruń jest także relatywnie słabo skomunikowany - w tej kategorii zajął 47. miejsce, pomiędzy znacznie mniejszymi od niego Grudziądzem i Zamościem.

Phoca PDF